

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4CoP/80/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8824200634
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2026
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Radomská
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2026:8824200634.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ingrid Radomskej a členov senátu Mgr. Miloša Koleka a JUDr. Zuzany Biščákovéj v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: L. I., G.. XX.XX.XXXX, N. I., G.. XX.XX.XXXX, obe bytom pri matke, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Z. G. E., na návrh matky: V. I., G.. XX.XX.XXXX, E. K.S. A. U. XX/XX, Z. G. E., Q. G. V.: J. XXX, zast.: JUDr. Vierošlava Vočková, advokát s.r.o., Slovenská 69, Prešov, za účasti otca: A. I., G.. XX.XX.XXXX, E. K. C. O. XXX, O. K. A.Í.U. U. XX/XX, Z. G. E., zast.: JUDr. Miloš Kaščák, advokát, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, a Krajskej prokuratúry v O., o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/32/2024-174 zo dňa 10.4.2025 takto

rozhodol:

- Potvrďuje rozsudok vo výrokoch III., IV., VIII.
- Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Predmetom konania je úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej L. a N..

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Vranov nad Topľou ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že cit.:

„I. Súd z v e r u j e maloleté deti L. I., G.. XX.XX.XXXX Q. N. I., G.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otec sa z a v ä z u j e platením výživného za obdobie od 01.04.2024 do 09.06.2024 na maloletú L. I. po 250€ mesačne a na maloletú N. I. po 200€ mesačne, za obdobie od 10.06.2024 do budúca sa otec z a v ä z u j e platením výživného na maloletú L. I. po 200€ mesačne a na maloletú N. I. po 150€ mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť vždy do 15.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky.

IV. Dižné výživné za obdobie od 01.04.2024 do 31.03.2025 na maloletú L. I. v sume 2357,67€ a na maloletú N. I. v sume 1777,78€ je otec p o v i n n ý zaplatiť k rukám matky do 30 dní od doručenia rozhodnutia.

V. Otec je o p r á v n e n ý stretávať sa s maloletými deťmi každý páry piatok v roku v čase od 16:00 hod. do 18:00 hod v priestoroch R. O. V. Q. P. Z. G. E. za prítomnosti odborných zamestnancov R. O. V. Q. P. Z. G. E. s tým, že odborní zamestnanci sú oprávnení z dôvodov na strane maloletých detí jednotlivé stretnutie kedykoľvek aj predčasne ukončiť.

VI. Matka je p o v i n n á maloleté deti na stretnutie s otcom včas a riadne pripraviť a zabezpečiť prítomnosť detí v stanovenu hodinu v priestoroch R. O. V. Q. P. Z. G. E..

VII. V prípade ak sa styk otca s maloletými deťmi z vážnych dôvodov nebude môcť realizovať, rodičia sú p o v i n n í oznámiť túto skutočnosť odbornému zamestnancovi R. O. V. Q. P. U. Z. G. E. najneskôr 48 hodín pred začiatkom stretnutia, inak bezprostredne po jej vzniku. V prípade ak sa styk otca s maloletými deťmi nebude môcť realizovať z vážnych dôvodov na strane rodičov alebo na strane maloletých detí, rodičia sú p o v i n n í dohodnúť s odborným zamestnancom R. O. V. Q. P. Z. G. E. náhradný termín stretnutia.

VIII. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 75 ods. 1, § 36 ods. 1, § 62 ods. 1, 3, § 77 ods. 1, § 24 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „Zákon o rodine“).

4. Vo vzťahu k výživnému svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že maloleté deti sú v osobnej starostlivosti matky. Otec ako povinný rodič pracoval v G. ako Z.T. C. s mesačným príjmom cca 2.100 až 2.500 eur mesačne. V období od 10.06.2024 do 07.10.2024 bol vo výkone väzby a od 13.11.2024 až doposiaľ je evidovaný ako nezamestnaný na úrade práce. V zmysle odporúčacích tabuliek určovania výživného zverejnených Ministerstvom spravodlivosti SR by výška výživného pri vyživovacej povinnosti u dieťaťa na prvom stupni základnej školy mala činiť cca 11 % čistého príjmu povinného rodiča a u staršej dcéry, ktorá je študentkou strednej školy cca 15% čistého príjmu povinného rodiča. Súd vychádzal pri rozhodovaní z troch vyživovacích povinností rodičov, keďže okrem maloletých dcér majú rodičia vyživovaciu povinnosť aj voči plnoletej dcére, ktorá študuje na vysokej škole. V súdnom konaní bolo potvrdené, že v období od mesiaca apríl 2024, kedy matka podala návrh na súd, až do 09.06.2024 bol otec zamestnaný v zahraničí, dosahoval príjem, ktorého výška (2.100 až 2.500 eur) umožňovala podieľať sa na zabezpečení potrieb detí sumami, ktoré súd určil vo výroku rozhodnutia. Súd preto za dané obdobie stanovil vyživovaciu povinnosť otca na dcéru L. po 250 eur a na dcéru N. po 200 eur mesačne. Dňa 10.06.2024 bol otec vzatý do väzby z dôvodu jeho protiprávneho konania smerujúceho voči matke maloletých detí. Týmto konaním sa otec vzdal zamestnania, zárobku, čo nemožno pričítať na ťarchu maloletých detí a otca ospravedlniť, že si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť. Po prepustení z väzby boli otcovi v trestnom konaní uložené viaceré obmedzenia, medzi inými aj zákaz vycestovať do zahraničia, preto už súd nemohol pri rozhodovaní vychádzať z možností otca pracovať v zahraničí a dosahovať príjem cez 2.000 eur. Ďalšie súdom uložené zákazy, obmedzenia, však otcovi nebránia pracovať. Otcovi bolo taktiež odobraté vodičské oprávnenie, takže toho času nie je v možnostiach otca vykonávať práce vodiča. V súdnom konaní síce bola predložená lekárska správa o zdravotnom stave otca, z tejto však nevyplývalo, aby zdravotný stav otca obmedzoval, limitoval pri výkone bežnej manuálnej práce. Vychádzajúc z potenciality príjmu otca možno konštatovať, že otec je schopný pracovať, vykonávať bežné manuálne práce a podľa pracovných ponúk zverejnených na internete v rámci prešovského kraja by mohol dosahovať čistý príjem cca 900 - 1.000 eur (napr. operátor výroby - Manuvia, a.s., Prešov, operátor výroby - Grafton Slovakia, s.r.o., operátor výroby - Manpower Group Slovensko, s.r.o., operátor výroby - LPH Vranov, operátor výroby - Talent Solutions, s.r.o., Prešov, pracovník prevádzky - Kaufland Vranov). Okrem príjmu z pracovnej činnosti otec získal finančné prostriedky, ktorými mohol disponovať. Dňa 24.07.2024 mu bola poukázaná Daňovým úradom Prešov suma 4.560 eur, ktorú mohol použiť na plnenie si vyživovacej povinnosti, ktorá má prednosť pred inými výdavkami povinného rodiča, ktoré nie je nutné vynaložiť. Súd pri rozhodovaní prihliadol aj na majetkovú situáciu otca, ktorý v priebehu súdneho konania previedol vlastníctvo motorového vozidla zn. Z. W. na jeho príbuznú, čím sa vzdal určitého majetkového prospechu. S poukazom na potenciálnu výšku zárobku otca z pracovného pomeru, jeho finančnú a majetkovú situáciu, súd určil otcovi výživné od 10.06.2024 do budúca na maloletú dcéru L. po 200 eur mesačne a na maloletú dcéru N. po 150 eur mesačne.

Za obdobie od 01.04.2024 do 31.03.2025 vznikol otcovi na výživnom dlh pre maloletú dcéru L. vo výške 2.357,67 eur (mesiace apríl a máj 2024 - 2 x 250 eur, 9 dní v mesiaci jún 2024 pomerná časť zo sumy

250 eur - 74,97 eur, 21 dní v mesiaci jún 2024 pomerná časť zo sumy 200 eur - 139,86 eur, mesiace 07/2024 - 03/2025 - 9 x 200 eur = 1.800 eur, spolu dlžné výživné činilo 2.514,83 eur a od tejto sumy súd odpočítal úhrady zo strany otca vo výške 157,16 eur) a pre maloletú N. v sume 1.777,78 eur (apríl a máj 2024 - 2 x 200 eur, 9 dní v mesiaci jún 2024 pomerná časť zo sumy 200 eur - 59,94 eur, 21 dní v mesiaci jún 2024 pomerná časť zo sumy 150 eur - 105 eur, mesiace 07/2024 - 03/2025 - 9 x 150 eur = 1.350 eur, spolu dlžné výživné činilo 1.914,94 eur a od tejto sumy súd odpočítal úhrady zo strany otca vo výške 137,16 eur). Dlžné výživné súd uložil otcovi zaplatiť k rukám matky do 30 dní od doručenia rozhodnutia.

5. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu.

III. Obsah odvolania otca a vyjadrenia k odvolaniu

6. V zákonom stanovenej lehote podal odvolanie otec, a to proti výrokom III. a IV. podľa § 365 ods. 1 písm. f), h) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“). Navrhol, aby odvolací súd v napadnutej časti rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zdôraznil, že dňa 10.6.2024 bol vzatý do väzby a bol mu nariadený dohľad probačného a mediačného úradníka dňom 7.10.2024, kedy bol aj prepustený z väzby na slobodu. Bola mu uložená povinnosť dostavovať sa k probačnému úradníkovi v určených časových termínoch a primerané obmedzenie, ktoré spočíva v zákaze vycestovania do zahraničia a v zákaze vzdaľovať sa z miesta pobytu obydla okrem dostavenia sa na úkony v súvislosti so súdnym konaním a takisto mimo doby potrebného času na premiestnenie sa do a z miesta výkonu pracovnej činnosti a na dobu výkonu pracovnej činnosti na základe pracovnej zmluvy alebo inej pracovnej činnosti. Potvrdil, že s matkou nežijú v spoločnej domácnosti od 12.2.2024. Takisto poukázal na konflikt s manželkou, ktorý začal už 9.2.2024. Poprel tvrdenia o tom, že by manželke vulgárne nadával, vyhrážal sa jej zabitím, usmrtením v spánku alebo to, že v kuchyni na ňu vytiahol nožik, rovnako to, že by ju vyhadzoval z bytu. Potvrdil, že pracoval v G. ako Z. C. s mesačným príjmom 2.100 - 2.500 eur mesačne, v období od 10.6.2024 do 7.10.2024 bol vo väzbe a od 13.11.2024 doposiaľ je evidovaný ako nezamestnaný na úrade práce. Namieta záver súdu, že daňovým úradom poukázanú sumu 4.560 eur mohol využiť v prospech vyživovacej povinnosti a že v priebehu súdneho konania previedol osobné motorové vozidlo zn. Z. W. na sesternicu Y. V.. Sesternica mu požičala peniaze, nákupom motorového vozidla bolo jeho povinnosťou jej peniaze vrátiť.

7. Prokurátor Okresnej prokuratúry Z. G. E. vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie považuje za zákonný.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie prípúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že boli splnené podmienky pre potvrdenie rozsudku vo výroku III. (o určení vyživovacej povinnosti) a vo výroku IV. (o určení dlžného výživného) v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

9. Vzhľadom na odvolaciu argumentáciu otca odvolací súd konštatuje, že predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti rozhodnutia a postupu súdu prvej inštancie, keď rozhodoval o určení výživného na maloletú L. v sume 250 eur mesačne, na maloletú N. v sume 200 eur mesačne od 1.4.2024 do 9.6.2024, a za obdobie od 10.6.2024 na maloletú L. v sume 200 eur mesačne a na maloletú N. v sume 150 eur mesačne (výrok III.) a zároveň rozhodol o dlžnom výživnom (výrok IV.).

10. Otec v odvolaní podanom v zákonnej lehote namieta výroky III. a IV. rozsudku s tým, že rozhodnutie súdu považuje za nesprávne z hľadiska skutkových aj právnych záverov, s poukazom na to, že bol od 10.6.2024 vo väzbe a po prepustení 7.10.2024 je pod dohľadom probačného a mediačného úradníka

s výraznými obmedzeniami pohybu a vycestovania, že s matkou nežije v spoločnej domácnosti od 12.2.2024 a konflikty medzi nimi popisuje odlišne, pričom popiera akékoľvek násilie, vyhrážky či vulgárne správanie voči nej; ďalej uvádza, že hoci predtým pracoval v G. ako Z. C. s príjmom 2.100 - 2.500 eur mesačne, v čase väzby nepracoval a od 13.11.2024 je nezamestnaný, nesúhlasí so záverom súdu, že mohol využiť sumu 4.560 eur poukázanú daňovým úradom na plnenie vyživovacej povinnosti, ani s hodnotením prevodu motorového vozidla, keďže ten podľa neho slúžil na splatenie dlhu voči sesternici, ktorá mu predtým poskytla finančnú pôžičku.

11. Súd prvej inštancie vo vzťahu k výrokom III., IV. rozsudku uviedol skutkový stav, z ktorého vychádzal, a z tohto skutkového stavu vychádza aj odvolací súd bez toho, aby tento skutkový stav opätovne uvádzal vo svojom rozhodnutí. Rovnako odvolací súd neopakuje právne závery, ktoré uviedol súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí. Podľa ustálenej rozhodovacej praxe „Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzujúcim rozsudkom vytvára ich organickú jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci, rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie“ (uznesenie NS SR sp. Zn. 5Obdo/98/2018 zo dňa 29.1.2020). „Odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok“ (ÚS SR vo veciach II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08).

12. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočný stav veci, vyvodil z neho tomu prislúchajúce skutkové závery a vec správne právne posúdil. Uplatnené odvolacie dôvody nenašli v rozhodnutí odvolacieho súdu svoje opodstatnenie. Napadnutý rozsudok považuje odvolací súd za vecne správny, jeho správnosť argumentuje nasledovne.

13. Podľa § 62 ods. 2 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. V kontexte uplatnených odvolacích námietok otca vyjadrujúcich nesúhlas so skutkovými zisteniami a právnym záverom súdu prvej inštancie vo vzťahu k určení výživného, skúmal odvolací súd primeranosť súdom prvej inštancie určenú sumu vyživovacej povinnosti otca v nadväznosti na jeho možnosti a schopnosti s ohľadom na zákonné kritéria predpokladané ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine. V jeho zmysle by výživné malo reflektovať odôvodnené potreby dieťaťa, tiež možnosti, schopnosti a majetkové pomery povinného rodiča.

16. Odvolací súd sa stotožňuje s odôvodnením rozsudku v bodoch 30. - 39. odôvodnenia napadnutého rozsudku a v plnom rozsahu na neho poukazuje. Na strane mal. L. pri ustálení jej odôvodnených potrieb vychádzal súd z vyčíslenia výdavkov predložených matkou v bode 10. odôvodnenia mesačne 535 eur (strava 100 eur, škola 50 eur, internát 30 eur, strava v škole 30 eur, cestovné do školy 40 eur, vreckové 80 eur, mobil 40 eur, školské aktivity 25 eur, ošatenie 50 eur, lekárneň 20 eur) a na maloletú N. mesačne 240 eur (strava 100 eur, družina 15 eur, ZRPŠ 30 eur, školské aktivity 25 eur, ošatenie 50 eur, lekárneň 20 eur). V priebehu súdneho konania došlo k zmene u maloletej L., ktorá začala študovať na W. Z. Z. G. E., do školy denne dochádza a na cestovné je potrebné vynaložiť sumu 40 až 50 eur. V zmysle zaužívanej rozhodovacej činnosti súdov v oblasti výživného už samotný nástup mal. detí do zariadenia predškolskej dochádzky, či postupný prechod na dochádzku na základnú školu, strednú školu a potom na vysokú školu, znamená vznik výdavkov, ktoré spravodlivo odôvodňujú zaoberať sa výškou výživného. Nad rámec toho, dospievajúce deti zvyšuje ich nároky na stravné, ošatenie, obuv či hygienické potreby. S ohľadom na rovnocenné postavenie rodičov čo do plnenia vyživovacej povinnosti, na takto zvýšených výdavkoch mal. detí by sa mali podieľať obidvaja rodičia.

17. Maloleté dieťa je svojou výchovou a výživou prirodzene odkázané na svojich rodičov, u ktorých vyživovacia povinnosť má mať prednosť pred ostatnými ich výdavkami. Osobne sa o maloleté dcéry stará výlučne matka, pričom výkon jej osobnej starostlivosti je potrebné vziať do úvahy v zmysle § 62 ods. 4 Zákona o rodine aj v kontexte vyživovacej povinnosti. Odôvodnené potreby maloletých detí boli matkou v konaní vyčíslené (body 10., 11. napadnutého rozhodnutia), otec tieto výdavky nespochybňuje, správne si súd prvej inštancie osvojil skutkové tvrdenia matky ohľadom výdavkov maloletých, keďže mal. L. bude mať v súčasnosti XX rokov a navštevuje X. ročník A. Š., mal. N. má X rokov a navštevuje X. stupeň základnej školy, ak k tomu pripočítame výdavky matky na ubytovanie, cestovné a ostatné nepravidelné výdaje. Je teda zrejmé, že znížením vyživovacej povinnosti súdom určenej sumy mesačne mieni otec de facto preniesť vyživovaciu povinnosť v prevažnej miere na matku, a to aj napriek tomu, že ona sa o maloleté deti stará výlučne sama. Odvolací súd v súčasnej spoločenskej situácii charakteristickej výraznou infláciou a výrazným nárastom cien základných potravín dôvodne očakáva, že výživné zo strany otca bude z veľkej časti spotrebované práve na stravné. Matkou prezentované výdavky na zabezpečovanie výživy mal. detí nevybočujú z rámca potrieb iných detí na rovnakom vekovom stupni, preto o ich výške nemal pochybnosti ani odvolací súd. Súdom určené výživné zodpovedá matkou preukázaným výdavkom a neprevyšuje odôvodnené potreby mal. detí.

18. Z uvedených dôvodov nie sú odôvodnené potreby maloletých detí tým kritériom, ktoré by malo dôvodiť znížiť určenú vyživovaciu povinnosť otca. Je nepochybné, že výživné určené súdom je pri aktuálnych cenách nevyhnutných výdavkov maloletých detí na bývanie, potraviny, drogériu, oblečenie a obuv, lieky, školné, školské potreby primerané do takej miery, že nie je potrebné ani podrobne dokazovať existenciu a výšku týchto výdavkov. Už len samotný vek mal. L. XX rokov a X rokov mal. N. so sebou prináša výdavky, ktoré sú nevyhnutné na zdravý vývoj dieťaťa. Súd prvej inštancie správne zistil oprávnené potreby mal. detí, ktoré sú primerané ich veku, nie sú nadštandardné.

19. Vo vzťahu k pomerom matky odvolací súd poukazuje na to, že zákonná vyživovacia povinnosť oboch rodičov neznamena mechanickú rovnosť. Odvolací súd reflektuje pomery matky (bod č. 21. odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, matka má uzatvorenú pracovnú zmluvu od 15.06.2022 na druh práce - O. O. Z. C., pracovný čas bol určený v rozsahu 10 hodín týždenne a dohodnutá mzda činila 165 eur), je však zrejmé, že matka poskytuje maloletým deťom osobnú starostlivosť, vedie spoločnú domácnosť, obstaráva činnosti dennej potreby, maloletým varí, perie, pomáha s prípravou do školy a pod., čím si de facto plní vyživovaciu povinnosť voči maloletým aj touto formou a vyživovaciu povinnosť si plní dobrovoľne. Matka poskytuje maloletým osobnú starostlivosť, ktorú možno stavať na roveň peňažného plnenia a zároveň uhrádza všetky výdavky spojené s chodom domácnosti, členom ktorej sú aj mal. dcéry. Podľa názoru odvolacieho súdu nie je možné od nej spravodlivo požadovať, aby suplovala vyživovaciu povinnosť otca. Odvolací súd teda k uvedenému konštatuje, že práca a osobná starostlivosť, ktorú jeden z rodičov (v tomto prípade matka) vynakladá na dieťa, tvorí materiálne hodnoty zodpovedajúce príspevku druhého rodiča, ktorý ich poskytuje v peniazoch a uspokojovanie potrieb dieťaťa touto formou vyvažuje platby druhého rodiča (v tomto prípade otca). Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že otec deťom neposkytuje žiadnu osobnú starostlivosť, nestretáva sa s nimi, nemá žiadne výdavky spojené s ich starostlivosťou. Pri určení výživného je potrebné zohľadniť uvedenú skutočnosť. Jedným zo zákonných kritérií, na ktoré súd pri určení výšky výživného prihliada, je miera výkonu osobnej starostlivosti o dieťa (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine). Za formu výkonu osobnej starostlivosti je potrebné považovať styk otca s dieťaťom. V prejednávanom prípade však otec nezabezpečuje starostlivosť o deti v žiadnom rozsahu. Súdom určené výživné preto odvolací súd prihliadnuc na mieru nulového výkonu osobnej starostlivosti otca považuje za spravodlivú.

20. Posúdenie konkrétnej výšky výživného sa však odvíja od ďalšej premennej, explicitne uvedenej v ust. § 75 ods. 1 Zákona o rodine, a teda možností, schopností a príjmových pomerov osoby povinnej z výživného, otca maloletých. Ten namieta, že zo svojho príjmu nie je schopný platiť určené výživné a tiež namieta, že bol od 10.6.2024 vo väzbe a po prepustení 7.10.2024 je pod dohľadom probačného a mediačného úradníka s výraznými obmedzeniami pohybu a vycestovania, že s matkou nežije v spoločnej domácnosti od 12.2.2024 a konflikty medzi nimi popisuje odlišne, pričom popiera akékoľvek násilie, vyhrážky či vulgárne správanie voči nej. Ďalej uvádza, že hoci predtým pracoval v G. ako Z. C. s príjmom 2.100 - 2.500 eur mesačne, v čase väzby nepracoval a od 13.11.2024 je nezamestnaný, nesúhlasí so záverom súdu, že mohol využiť sumu 4.560 eur poukázanú daňovým úradom na plnenie vyživovacej povinnosti, ani s hodnotením prevodu motorového vozidla, keďže ten podľa neho slúžil na splatenie dlhu voči sesternici, ktorá mu predtým poskytla finančnú pôžičku. Zo spisu skutočne vyplýva, že otec

naposledy pracoval v G. ako Z. C. s mesačným príjmom cca 2.100 až 2.500 eur mesačne. V období od 10.06.2024 do 07.10.2024 bol vo výkone väzby a od 13.11.2024 až doposiaľ je evidovaný ako nezamestnaný na úrade práce. Dňa 10.06.2024 bol otec vzatý do väzby z dôvodu jeho protiprávneho konania smerujúceho voči matke maloletých detí.

21. Vo vzťahu k princípu potenciality odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie správne aplikoval § 75 ods. 1 Zákona o rodine, ktorý zaradil medzi všeobecné podmienky určenia rozsahu vyživovacej povinnosti, tzv. princíp potenciality príjmov, ktorý má prednosť pred princípom fakticity a ukladá súdu povinnosť prihliadnuť nielen na reálne schopnosti a možnosti rodiča, ale aj tie, ktoré by mohol dosahovať, ak by dostatočne využíval či už svoju kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, ako aj možnosti dané jeho vekom.

22. V posudzovanej veci bol princíp potenciality (bod 38. odôvodnenia) správne uplatnený pri určení výživného otcovi, keď súd nevyhodnocoval jeho vyživovaciu povinnosť výlučne podľa aktuálneho stavu nezamestnanosti, ale vychádzal z jeho reálnych zárobkových možností. Zo zisteného skutočného stavu vyplynulo, že otec bol pred vzatím do väzby dlhodobo pracovne činný v zahraničí ako Z. C. s pravidelným príjmom, pričom nepreukázal existenciu takých objektívnych prekážok, ktoré by mu dlhodobo bránili opätovne sa zamestnať alebo dosahovať obdobný príjem. Skutočnosť, že je v súčasnosti evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, sama osebe nezavaruje otca vyživovacej povinnosti a nemôže byť dôvodom na jej zníženie, keďže ide o stav, ktorý je časovo obmedzený a závislý aj od jeho vlastnej aktivity. Súd preto oprávnené vychádzal z príjmu, ktorý by otec mohol dosahovať pri využití svojich schopností, kvalifikácie a pracovných skúseností, a nie len z príjmu, ktorý v rozhodnom období skutočne dosahoval. Uplatnením princípu potenciality súd zabránil tomu, aby nepriaznivé dôsledky osobných a pracovných rozhodnutí otca znášalo maloleté dieťa, a zabezpečil, že určené výživné zodpovedá nielen potrebám dieťaťa, ale aj reálnym možnostiam otca plniť si svoju zákonnú vyživovaciu povinnosť.

23. Námietku otca, že finančné prostriedky vo výške 4.560 eur poukázané daňovým úradom nemohol použiť na plnenie vyživovacej povinnosti, odvolací súd nepovažoval za dôvodnú, keďže otec nepreukázal, že by tieto prostriedky boli viazané na nevyhnutné výdavky majúce prednosť pred výživným. Rovnako neobstála ani jeho obrana týkajúca sa prevodu motorového vozidla na príbuznú osobu, keďže aj v tomto prípade ide o dispozíciu s majetkom, ktorá nemôže ísť na úkor zákonnej vyživovacej povinnosti voči maloletému dieťaťu. Ostatné námietky otca smerujúce ku konfliktom medzi rodičmi a k popieraniam tvrdení matky nemajú priamy vplyv na posúdenie rozsahu vyživovacej povinnosti, keďže výživné slúži predovšetkým na zabezpečenie potrieb dieťaťa a nie na sankcionovanie alebo ospravedlňovanie správania rodičov.

24. Svojim konaním sa otec vzdal zamestnania, zárobku, čo nemožno pričítať na ťarchu maloletých detí a otca ospravedlniť, že si nemôže plniť vyživovaciu povinnosť. Súdom uložené zákazy, obmedzenia, však otcovi nebránia pracovať. V súdnom konaní síce bola predložená lekárska správa o zdravotnom stave otca, z tejto však nevyplývalo, aby zdravotný stav otca obmedzoval, limitoval pri výkone bežnej manuálnej práce. Je teda namieste prijať záver, že otec je bez adekvátneho zdroja príjmu zo subjektívneho dôvodu, nevyvíja aktívne a preukázateľne skutočné úsilie a dostatočnú snahu pracovať a zlepšiť si tak svoje terajšie príjmové pomery. Odvolací súd konštatuje, že u otca bola preukázaná absencia snahy o využívanie jeho schopností a možností. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolacie námietky otca, že stanovené výživné nezodpovedá jeho schopnostiam, možnostiam, neobstoja. Stanovené výživné s prihliadnutím na iba matkou realizovanú osobnú starostlivosť o deti a tomu zodpovedajúci podiel na ich výžive, na potencionalný príjem otca (otec je schopný pracovať, vykonávať bežné manuálne práce a podľa pracovných ponúk zverejnených na internete v rámci prešovského kraja by mohol dosahovať čistý príjem cca 900 - 1.000 eur (napr. operátor výroby - Manuvia, a.s., Prešov, operátor výroby - Grafton Slovakia, s.r.o., operátor výroby - Manpower Group Slovensko, s.r.o., operátor výroby - LPH Vranov, operátor výroby - Talent Solutions, s.r.o., Prešov, pracovník prevádzky - Kaufland Vranov), pri komparácii oprávnených výdavkov detí, považuje odvolací súd odvolací návrh odvolateľa na zníženie určenej vyživovacej povinnosti za rozporný s najlepším záujmom detí, ohrozujúci riadne uspokojovanie ich odôvodnených potrieb, a zostrenú nevyváženosť v plnení si rodičovských povinností k maloletým deťom.

25. Následne odvolací súd preskúmal aj výpočet dlžného výživného. Konštatuje, že súd prvej inštancie pri jeho výpočte postupoval v zmysle zákona a vypočítal ho matematicky správne. Čo sa týka splatnosti

dĺžného výživného, súd je povinný postupovať podľa § 232 ods. 3 CSP a zároveň je povinný prihliadnúť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie výhody splátok by nemalo ťaživý dopad na maloleté dieťa, prípadne, či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehoty. Odvolací súd vzhľadom k povahe prejednávanej veci, priznanému nároku považuje za spravodlivé priznať 30-dňovú lehotu na zaplatenie dĺžného výživného, pretože otcovi muselo byť zrejmé, ako si plní vyživovaciu povinnosť a pri primeranej prezieravosti si mohol predbežne vyčíslíť dĺžné výživné a vytvárať úspory na úhradu dĺžného výživného. Je nepochybné, že ani matka maloletých pri uspokojovaní ich potrieb nebola zvýhodnená splátkami a musela potreby maloletých uspokojovať postupne tak, ako vznikali, preto odvolací súd má za to, že lehota určená súdom prvej inštancie je dostatočná, aby otec dĺžné výživné uhradil.

26. Za daného stavu odvolací súd nevzhladol opodstatnenosť podaných odvolacích dôvodov týkajúcich sa výrokov III. (o určení výživného), IV. (o určení dĺžného výživného), VIII. (o trovách konania) ako v závislom výroku, súd prvej inštancie dospel pri rozhodovaní k správnym skutkovým zisteniam, vec správne právne posúdil, preto odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok v týchto výrokoch ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ust. § 387 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 2 ods. 1 CMP.

27. O trovách prvoinštančného, ako aj odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ustanovení § 52, § 58 CMP a § 396 ods. 1 CSP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Podľa § 376 ods. 1 CMP v spojení s § 370 ods. 1 CMP, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, ktorým bola upravená vyživovacia povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).